git qs eligit ut dem est :·
Sed q satis dictu est de diu[er]sitate actuu
pctor in qbus coalescit malu: tusendu est
ad tresima sexta distinctioez :·
Tractatus .22. D
Eum trusend
est ad 36a
distinctioez
q sic icipit
Dicendu est
In gnu — nu qda sic
Arg .1m. ee pcta : ut
sint eciā
pena pctor. ubi ppt ea q mgr ibi tctat
qreg tu ¶ 1m utz pctm eentlr sit pena
pcti vel non ¶ 2m est Quo oe pctm sit
ex tiore male hutiliate: l ex amore male
iflamate ut d. augs ¶ 3m est Quo
oe pctm sit l ex qcupia carnis: l ex qcupia
Questio .131. habet tria mebra. — oculor: l ex supbia vite sicut d. in
Q
Circa pmu qreg.
tria sut ¶ Utz oe pctm sit
eentlr sit pena cu hoc q
sit pctm ¶ 2m est utz ee
pena eentlr qiustu sit ei qd est ee pctm
¶ 3m est Utz unu pctm sit pena alig
Mebru .1m H
d pm pcedit sic. et est ar l pcti :
gumetu mgri in lra in illo ca.
Arg .1m. Et ideo mito q Et obiat q no oe pctm
eentlr sit pcti pena : deducedo ad ique
ncs. si qcedat sic. Ois pena iusta est :
nullu pctm iustu est : g nullu pctm est
eentlr pena Ad a pbat p augm libro re
trctonu q sic dicit. ois pena pcti iusta e
et suppliciu noiat. et de iusticia dei veit.

Ex hoc sic qcludit. Si g pctm icqtu pctz
pena est ut. oe pctm iqtu est iustu e
et de iusticia dei veire qd sane doctrine
.2m. qtiu est q pctm no est a deo ¶ Ad. pe
na est effectus pcti s iusticia dei: effcus
et ca nuqs sut eentlr idē: g pctm et pe
.3m. na nuqs eentlr sut idem ¶ Ad. quz
sic se hnt adiuice q unu est pus tpe q
aliud nuqs eentlr ide sut: pctm et pe
In gnu — na sic se hnt q pctm sp pcedit pena
Arg .1m. tpe: g nuqs sut eentlr idem ¶ Cont. augs
n. qfess. Iussisti dne et sic est ut pena
sibi. sit ois ordiatus actus pctm est: g oe
.2m. pctm sibi est pena ¶ Ad. ad hoc faciut
qd mgr addunt in lra qz pmu est. au
gusti sup illud ps. .1a. Supcecidit ignis
et no viderut sole. ubi augs sic dicat Ig
nis supbie et qcupie et ire itellige.
has penas pauci vident: et ideo eas
spealit qmeoat aplus Ro .2o. Tradidit
illos deus in passioes ignominie ut fa
ciat q no queniut. ubi mlta poit qsil
sut pcta et pene. et addit dem augs ibid
in glo. Int pm pctm apostasie et ul
tima pena ignis iferni. media qsi
.3m. et pcta sut et pena pcti ¶ Ad. addunt
.gg.m sup ezech. Cotenet q no vult
redire p penitena poit deus offēdiculu
ubi sez gruis dpigat. Pctm enī qd per
pniam cito no delet aut pctm est et
ca pcti aut pctm et pena pcti aut pctz
Solutio meb .1. et ca et pena pcti ¶ Ad. ddz q dup est
pena. sez pena dani et pena sensus. pena
dani oe pctm pena est eo ipo q pctm est

qr est corruptio modi spēi et ordīs / qd danū
maxīz est : Pena sensq / est causatiuū pe
ne : relīqt enī prauitatē in aīa suo podē
īclinatē aīm ad sile pcīm sicut dr̄ auctē
gregōn paulo an īducta . Dn̄ auctē ad
hoc inducta scz pcā eo ipo q pcā st pena
ut dcm̄ est ¶ Ad pm̄ qd ddz q nl phibet — Ad arg . 1m .
unū et idē sc diu̇sas rōes qs habet et a
iustitia dei pcedē et nō pcedē / Cuiq tn̄ cā
deq nō est impartiēdo malitiā : sz sbthēdo
grām . Iustū enī est ut q se auertit a grā q
ei sbthat grā sicut dr Math . 25o . de suo
pigro q ablatū est ab eo talētū / et alii datū
q in usū posuit : oī enī hnti dabit et abū
dabit . sicut ibidē dr ¶ Ad 2m ddz q esstq — Ad . 2m .
et cū nō st eēntlr idem / ita q sint eadē
eēntia : sz bn̄ sic sz idem q st in eadē eēna
sz rōes diu̇sas . et hoc sufficit ad hoc q hec
eēntalit dicat idem ¶ Ad ultimū ddm̄ — Ad . 3m .
q pcīm et pena dani sil st tpe . qr q cito
pcīm fit stati corrūpit modū spēm et ordīez
et sic est pena ex iusticia dei īflicta nō
īptiēdo malitiā / sz sbthēdo grām ut dcm̄ est : —

Secundo q. utz eē pena eēntlr sit — Meb . 2 .
gūtum et / qd est eē pcīm ¶ Et vr — Arg . 1m .
q sic . qr regulaī veq est q posita cā sz
actu cāute poit esstq : cā at sz actu cāne
pena / culpa est . qr cū deq iustq sit nemiez
punit nisi ex culpa ¶ Ad . qq . Nulla no — 2m .
cebit adūsitas / si nulla dnet iniqtas : qo si
noret adūsitas : nē est q dnet iniqtas
et sic pena sp gīucta est culpe ¶ Ad . sup — 3m
illud ps . Qui ppiciat oibq iniqtatibq tuis — 102 .
q sanat oēs īfirmitates tuas / dr augq q
hoc dicēt nisi iniqtas ex īfirmitate eēt ¶ Ad . 4m .
hiēo q̄cqd patim̄ / pcā nrā meruerūt : —
pena qo sp gīucta est culpe ¶ Sz cōe — In grīu . Argm .
uit poni īstātia in iob et in xpo . Iob . 6o .
Sed peccaui et in amaritudibq moraē
oculq meq . In xpo . 1 . pe . 2 . q pcīm non
fecit / nec iuētq est dolq in lingua eiq : q
tn̄ multa passq est ¶ Sdo . ddz q ex or — 2o . mebri . 2 .
die iustitie dei / pena sp comitat culpā
et qdruplex . Pa est amissio dei sīue īc
mutabil boi . 2a spoliatio gratuitoz p quo
deq habitat in hoīe . 3a vulnatio nālium .
4a inordiatio in regno aīe . qr ex pcō
fiūt supiōes vires aīe ancillates / sicut intq
et rō : et īfiōres dnantes / sicut sensualitas — Astruut argū .
et īfior porcio rōis . et sic totq ho puitūr : Dn̄
pa rōes īducte tenet et pcedūt ¶ Ad idqo — Ad argm in grīu .
qd obicit de iob et xpo . q nl valet ddm .
qr pena nō sic se hz ad culpā / sicut culpa
ad penā . culpa enī est cā pene : et pena
est expiatiā culpe . et ideo pena tn̄ nob
q capitl sepe īfligit sn culpa / sicut dr ps .
. 43o . Pp zelq dnī mei pnssi cū . et ibidē .
Ipe pcā multoz tulit et p trāsgressoibq oā
uit ut nō pirent . Dn̄ pena se hz ad cul
pā ut medicina et expiatiā : et ideo etiā
īfligit innocētibq ut satisfaciat p aliis :
cū tn̄ nō īfligat nisi p pcīs ppiis l alienis : —

Tercio q. utz unū pcīm sit pena — Mebrū . 3 .
altiq sicut expsse dr in illo cao . Et — Arg . 1m .
licet ex hoc sensu ¶ Et vr q nō . Dr
enī pena est cū iuste īflicta est : apud
aut nullū iudicē ita est q q puit punat
q itez peccet : qo seques pcīm nō debet

Distinctio

.2.m ee pena pcedet ¶ Ad .s. si sic: fiet amu
mulatio pctor q sit me caueda est: g
vi. q vnu pctz adde alio pcto no sit aliq
Arg.m in contrarium. iuste ab aliq iflicta ¶ Cot gg. in moa
libro. pctm qd p pniam no delet suo
pode mox ad aliud trahit. et addit mgr.
vn fit ut no solu pctm sit: s et ca pcti:
ex ipo qppe culpa seques oit (sub) pctm
vo qd ex pcto oit no solu pctm est: s et
pena pcti q iusto iudicio deq cor peccatr
obnubilat ut pcedet pcti merito eq in alia
cadat. que erat libeae noluit: desendo
pcussit. Vn aug sup eplam ad Ro.
pcedentis est hic pcti pena: et tn eq ipa
pctm est In iudicio eni iustissi dei tra
diti st ut ait apls de qbqda sive desen
do sive alio mo explicabili l iexplica
bili in passioes ignominie ut crimia
crimibq vidicaret et supplicia peccatu
no tm sint tormeta s viciorz icremeta
Sdo. mebri .2.u ¶ Sdo. ddz q vnu pctm est pena aliq
pcti tribq modis: sicut dicut auctes scor
rducte. Pq modq est ex pte spoliatois
gtuitor. 2q ex pte boi icreati amissiois.
3q est ex pte corruptois boi ne. hec
ent tria sz bona gtuita bonu igniule
et itegritate naliu gtinet ho in vtute
ne cadat in seques pctm: et destitutq ab
his facile cadit: sicut isirmq spoliatq et
vulneatq sicut d. bts gg. Ibis modis
addit q. qn sz pctm gmissu dispoez
et hitu reliqt in aia ex qbq homo pmia
sit ad peccadu. Addit eq qn vnu pctm
amistrat icensivu et fomite alter: sic.

gula luxurie et ebrietas hoicidio quod
postea pptrat. et dicit ar. 2o. ethicor
q duplices malediccoes meret In hoc sz q
Ad arg. .1.mo se inebriat: et aliu occidit ¶ Ad pmu
ddz q est pena q est tormentu peccati
et iducta et de hac pcedit illa obio: Et
est pena dani sz sbtractio gre et boi igniul.
et vulneatio naliu bonor et de illa n.
valz q hac penas icurrit ho iusto dei
iudicio. apoc .4.o Qui in sordibq est sor
descat adh: et q iustq est iustificet adhuc
Ad .2.m ¶ Ad alius ddm eode mo q amimu
latio pctor no sit n deo desente: p qua
desertioez ho gruis efficit et gtiue cadit
Ire. p.o posuisti me gtiu tibi et fcs su
michi metipsi grauis.

Questio .132. habet duo mebra.

Deinde q. Quo oe pctm
sit ex tiore male hu̇liate
l ex amoe male iflamate
Et ci hoc gruit pt tria
Meb. .1.m ¶ Pmu est de ipa diuisioe Vtz gnal
habet tres articulos. sit ita sz q oe pctm oiat l ex tiore l amoe:
vl no ¶ 1m est de ipo tiore Vtz ipe
pctm sit ex quo oit pctm ¶ 2m est de
Artic. .1. amoe Vtz eq pctm sit ex quo oit pctm:
Arg. .1.m Ad pmu pcedit sic. Dup i.o
Incesa igni et suffossa. dt
glo aug. Incesa et suffossa
pcta dicat. Sz Incesa st pcta illa q fiat
ardens cupiditas: Suffossa vo q fiat
tiore male hu̇ilias. Et h. st oia pcta cri
minalia. q oia pcta fiut l p cupiditate
vl p tiore. que no capit ^ scriba
mi gsnas vras Interrogate corda via: vt
^ cupiditas: vincit timor ^

possint ee pcta / n aut timedo: aut cu-
piedo: oia g° pcta due res faciut in hoie
s3 tio2 et cupiditas: Sicut eccio / tio2 dei
et amor eius ducut ad oe bonu. Amas vt
bn sit tibi / hoc age in deo / no in s°lo.
vterq3 amor dedit / vtq3 tio2 hutliat: s3
alit et alit: Ex his accipit q oe pctm
crimiale oit / l ex tiore male hutliate:
vl ex amore male iflamate ¶ Cot. In gtiu Arg. 1m
glo sup 1a pa io: 2° / Nolite dilige mudu.
glo bede / Sicut dilco dei fons est oim
vtutu et bonoz: Ita dilco mudi oim
vicioz: g° vr q oe pctm sit ex amoe / no
ex tioe: et sic no st due radices timor
et amor / s3 vna ¶ Ad augs libro 2° ·2m
de libo arbitrio Clar est in toto male
facedi gne n' aliud q libidie dnae: libi-
do at potq amor est q tio2: g° vr q oe
pctm oiat ex amore / no ex tioe: et sic iter
disio nulla est ¶ Ad bndq xu smoe sup ·3m
catica oe malu mudi oit ex amore mu-
di et supfluo: et sic idem gcludit qd pg
¶ Ad augs 2° libro de libo arbitrio. ·4m
Couicit int nos oia mala fcta no alia
mala esse n qd ex libidie et ipbada
cupiditate fiut: et ex hoc seqt idem ¶ Ad ·4m
Tio2 vr oriri ex aoe. vn sup illud Math.
19° timuit pplm, glo. tio2 hoim differt:
s3 volutate peccadi no aufert: vn aui-
dioes reddit ad crime: qs aliqn suspedit
a crimie: vr g° ide qd pg ¶ Ad 2o ddu q Ad 2o arti. 1i
ad hoc solue no est difficile. Tio2 eni et aor
due radices st pctoz sicut dicit glo iducta.
Sed sicut distiguit ipe augs q aliqn st

respcu eiusde rei: et aliqn diusaz. Cu
st respcu eiusde: tio2 oit ex aore: qr tuc
ex nimio amore boni gmubil. oit tio2
pdedi. et sic ca pcti / Et sicut dicit glo iduc-
ta / audioes facit ad pctm. qr differt / et no
aufert. Et in tali casu ide actq pt ee tiois
et amois s3 diusa: aous sicut mouetis p°:
s3 tiois mali qd ex hoc seqt fugietis. Augs
2° lib. de lib. arb. Quato qs re plq amat:
tato plq pde timz / et pclnior fit ad vicia
ne pdat: ¶ Cu at st respcu diusoz s3
nuz ita q vnu amat / et alterz timet:
tuc neutz oit ex alto. et sic dicit glo q
st diuse radices pctoz ¶ Vn quiq3 in
ducta q videt pbae q vna sit radix
pctoz / s3 amor / pcedut: s3 q tio2 et amor
st respcu eiusde. qr sic tio2 oit ex aore vt
dcm est: ¶ Ad q° s3 qua cam det ista
disio: et in quo dit ab illa / pa io: 3° / Oe
qd est in mudo / aut e gcupia carnis / aut
gcupia oculoz / aut supbia vite: Leue est
rndē. Ista eni dat s3 cam motiua gt
malu: l ad bonu. qr tio2 n' aliud est n
tio2 fuga mali pene: et aor libido boni
gmutabil: Illa vo q est in iohe dat p
maz. qr oe ii qd peccat ho l ptinz ad gcu-
piaz carnis / sicut gula et luxuria: l ptinz
ad gcupiam oculoz / sicut auaricia: l ad sup-
bia vite sicut inanis gla / et hmoi: Articulus ·2·

Secudo q° de tiore ¶ Quid
sit ¶ Et vtz spsit pctm mor-
le. l aliqn morle / et aliqn ve-
niale ¶ Et de differentiis mali tiois ¶ Et
qn tio2 excuset / vl no excuset pctm:

Articul9 . 2 .
. 1.a Definitio
. 2.a . .

Ad pm predictis sic . dicit aug9 lib.
de civitate dei sic . timor est pturbac.
aii in exspectatione mali ¶ Idem 10. dasce
Arg . 1.m timor est pt naz irro. sistole . i . ctractio ¶ Cont.
pa sic obiicitur . qr pturbac. aii est pena . timor
aut h q hic agit de tioe est culpa : g p pe
. 2.m na male diffit tior ¶ Cont 2a obiicitur .
Sistoles enim et diastoles sunt mot9 cordis
causati ex passionib9 nalib9 q sunt 4or . vt
dicit boeti9 . spes . timor . gaudium . et tristitia :
g sistoles no est aliqd tiois / h de effcu ei9
. 3.m et sic male diffit p sistole ¶ Idem 10 . x.o
sup illud Mercenari9 aut q no est pastor
. glo . Timor est fuga aii ne pdat qd amat .
et si hec est diffo . tunc diffit oppositu p op
positu qd ee no pt . qr oppositu ecentle no
pt ee opposito :

. 4.m Vltio q . penes qd accipiat tot diffitoes
Dso Articuli . 2. cu vni9 rei vnica sit diffio ¶ Ad pm ddz
q iducte assigtoes qda sunt no ve diffi
toes ¶ Et pa augi sz describit tiore
put est qda passio / et p gpu ei9 effcm q
est pturbatio / et cam pturbatois q est ma
lu pene sz ¶ 2a at dat h gpu ei9 effcm .
obm enim tiois malu est qd dum cor fugit
in seipm ctrahit h sistole ¶ 3a vo dat p
gpu motiuu tiois . n enim amaret qd hz :
no timet pde . Et sic pz qd sit tior h dca
Ad arg . 1.m scdz ¶ Ad id g qd pa obiicitur ddz q tior
h q est act9 volutat et vol aie pctm est
Ad . 2.m in se vo passio est . et sic ibi diffit ¶ Ad
alud ddz q vez est q tior diffit ibi p
gpu effcm ei9 q ipe ca est p se ca enim
Ad . 3.m p effcm sepe inotescat ¶ Ad 3m ddz q ibi

no diffit oppositu p opposito : h p gpu ei9
Ad . 4.m motiuu qd est amor sicut hdu est :
Artic . 3. Quod at q . penes qd accipiat tot
habz diffitoes iam patet sup :
tres ptes Vltio q . de tiore Vtz sit pctm / ex q
Ptic . 1.a oit pctm : Et vtz sp sit mortale l ali
Arg . 1.m qn veniale et aliqn mortale ¶ Videt at
q no sit pctm . pena aut et culpa malu
diuidit ex opposito . qd g est in gne pene
no est in gne culpe : tior e hmoi : g nullu
. 2.a pt . Vltio q . Vtz sp sit mortale l l . est pctm :
Arg . 1.m aliqn veniale . Videt q sp sit mortale . sapie
. 1a.o frequet enim occupat pessima redar
guete csca . cu enim sit timida neqcia data
est in oim cdenatoez csca : h qd dat in
In gt. oim cdenatoez mortale pctm est : g vi q
Arg . 1.m tal tior sit mortale pctm sp ¶ Cont hoc vi
ee . deuteo . xx.o Qui corde pauid9 est re
uitat in tabnacula sua . ibi glo dog no
posse quecuq pfessionis ctemplatois l milicie
spual accipe q adhuc nudari ptimescit
terrenis opib9 : h tal tior no reuocat a
precepto dni / h a pfoe : qcqd at reuocat a
pfoe / veniale est pctm : g tal tior veniale
. 2.m pctm est ¶ Idem Iudic vn.o sup illud .
q pauid9 est . glo . pauid9 est q pa aspcu
ad cgressu trepidat . no tn toto corde tre
t : h aiai et repai pt : h pctm mortale
totu cor occupat : g hmoi tior no est pctm
Solo mortale ¶ Ad pm ddz q soluedu est p distic
ptic . 1.c ctoez . Tior enim pt accipi l vt est in gne
passiois tm : l put est act9 volutat ordia
te l inordiate . Si pa tunc nullu est pctm
h pena tm . Et sic predicit pa obio : Si 2o

tur timor aliquando est mitis: aliquando peccatum
Timor enim dei mitis est et initium sapientie.
Timor autem naturalis passio est et nullum peccatum.
Sed timor hutang quando aliquis timet pellis sue.
et timor mudang quando aliquis timet bonis suis
temporalibus: utrumque peccatum est. et aliquando mortale
et aliquando veniale. ¶ Si enim ita timeat
quod dei preceptum contempnat pro timore et temporale
bonum quod amittere timet bono eterno preponat:
procul dubio timor peccatum mortale est.
Et talis timor contrariatur fortitudini que est donum spiritus
sancti. Talis etiam timor in civilibus contrariatur fortitu-
dini virtuti que est virtus cardinalis. Et de tali
dicitur 2o ethicorum quod talis timens turpiter proicit
arma et fugit ut salvet vitam cum ignominia:
cum mors fortis cum salute sit eligentior. Et
talis timor in theologicis et civilibus quando est contra
preceptum dei mortale peccatum est. Et hoc est quod
dicitur apocalypsis 21o. Timidis autem et incredulis et exe-
cratis homicidis et fornicatoribus et veneficis
et ydolatris et omnibus mendacibus pars illorum erit
in stagno ardenti igne et sulphure quod
est mors 2a. glossa super illud. timidis. Ti-
midi sunt illi qui timore penarum fidem accipere fu-
giunt vel acceptam relinquunt et hoc est mortale
peccatum ¶ Quando autem ita timet quod dei preceptum
non contempnit nec deum a mente abiciat nec
fortitudini que virtus est contrariatur: tunc peccatum veniale
est. quia talis potest reparari et animari ad bellum. ut
paulo ante in glossa dictum est. ¶ Et sic patet quando
sit peccatum simpliciter et quando non sit peccatum et quando mor-
tale et quando veniale sit ¶ Et secundum hoc producit omnes

Questio 2a de diversis

Omnium que de diversis obiectionibus dicuntur:
mali timoris. Dicitur autem timor respectu

Particula 2a

mali et respectu magni. Et sic due diffinitiones
inveniuntur de timore. Una est bede que est respectu
mali. Est enim malum corporis: et est malum
in re quod damnum dicitur. Respectu mali corporis
dicitur timor hutang qui timet pelli sue: Respectu
rei dicitur timor mudang qui timet damnum in re
et pro hoc perpetrat illicitum ne damnum sustineat.
¶ Respectu magni dicit damascenus timorem libro
2o capitulo xvo sic dicens. Dividitur autem timor in
sex in segnitiem in erubescentiam in verecundiam
in admirationem in stuporem in agoniam. Et
diffinit singula istorum sic dicens ¶ Segnicies quod
est timor future operationis ¶ Erubescentia est
timor in exspectatione iudicii et est optima et
passio ¶ Verecundia vero est timor in turpi actio-
ne et est passio desperabilis ad salutem. Iste enim
due passiones sunt sunt emendationis vite: Et ideo
dicit philosophus 2o ethicorum quod iste due passiones habent
medietatem virtutis: quamvis non attingat nisi malum
et de malo: fuga enim quietis bonum est quia
facit recedere a malo ne quietem sustineat:
similiter fuga a turpi actu bonum est quia facit rece-
dere a turpi et inclinat ad honestum ¶ Am-
miratio est timor que est ex magna fantasia sive
ymaginatione ¶ Stupor vero est timor ex in-
assueta ymaginatione. quando enim aliquid inassuetum
apparet et insolitum tunc stupemus intra nosipsos
sicut in miraculis. unde actuum 9o dicitur quod repleti
sunt stupore et extasi ex eo quod petrus mirabi-
liter sanavit eneam ¶ Agonia est timor pro
casu et infortunio. timentes enim infortunatam
actionem agonizamur: agoniamur ¶ Causa dictionis
timoris damasceni est hec. quia diffinit timorem quod est
fuga cordis secundum sistolem. unde omne illud quod facit

cor resilire in sua ipsa puritate vocatur timor
et si hoc est magis operatio et difficilis vocatur — Solutio questionis incidentis·
segnities: Si autem est in turpi illato ab alio
sicut est convicium vocatur erubescentia: que tunc
denunciat verecundia signo eius exteriori per ruborem.
Si vero est de turpi perpetrato a seipso vocatur
verecundia / Et iste due que faciunt fugere turpe:
disponunt ad bonum et habent medietatem virtutis:
Sed si est ex magnitudine   ita quod
cor quasi stat in seipso et insensibile fiat tunc
vocatur stupor: Sed si est ex suspensione
ad causam que nimis est elevata super nos vocatur
admiratio: Si autem sit quod imaginamur maxi
mum infortunium vel vite vel rei in quo necesse est
nos quasi in agone conflictu et luctamine utrum
vincere possimus vel non vocatur agonia: ¶ Et
per hoc patet penes quid accipiantur species timoris et
secundum distinctionem bede / et secundum distinctionem damasceni:

Questio incidens.

Iuxta hoc queritur Quid oporteat timere
et quid non in periculis arduis / et ¶ videtur non
Arg. 1m quod mors non sit timenda Math x° Nolite
timere eos qui occidunt corpus et post hoc non habent
quid faciant: sed potius timete eum qui postquam occi
dit corpus habet potestatem mittendi animam in gehen
·2m· nam ¶ Ad. Seneca. Mors exilium luctus
non sunt supplicia sed tributa vivendi: que tri
buta sunt non sunt timenda: ergo mors et huiusmodi
In contrarium. Arg. 1m mala sunt supplicia non sunt timenda ¶ Contra
prima petri 2° Servi subditi estote in omni
timore dominis non tantum bonis et modestis sed etiam
discolis: ergo videtur quod etiam in malis et discipli
·2m· nis regia potestas timenda est ¶ Ad. Romanos
13° Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit
non enim est potestas nisi a deo: et qui resistit potestati
dei ordinationi resistit ¶ Solutio ad hoc solvendum
est per distinctiones Est enim timor naturalis quo nullum
peccatum est quo omnis homo timet in periculis natu
ralibus: Et est timor malus scilicet humanus et mun
danus, et is duplex est aliquando mortalis / ali
quando venialis sicut in philippo determinatum est. Si
autem ita timet quod in se tremit, nichil tamen
horum que dei sunt propter timorem dimittit veniale peccatum
est: Sed si timor avertit eum a deo ut a mente
timore dei abiiciat / et non timeat transgredi
certe peccatum mortale est. Timore dei et humano
timore omnis anima subiecta debet esse potestatibus su
blimioribus quia sine tali ordinatione non potest
Ad arg. 1m agi vita humana sicut supra dictum est ad Romanos in
glosa et in textu ¶ Ad primum ergo dicendum de
matheo quod hoc dicitur de timore humano et mun
dano in quibus timor dei abiicitur et illicitum
Ad·2m· perpetratur ¶ Ad aliud dicendum quod seneca loquitur
de his que naturalia sunt scilicet de naturalibus condepnati
per peccatum propter quod non propter timorem dimitten
dum est, et hoc est quod dicitur Romanos 8° Quis ergo nos
separabit a caritate christi: tribulatio an an
gustia an fames an nuditas an persecu
tio an periculum an gladius: certus sum enim
quia neque mors neque vita neque angeli neque principatus
neque virtutes neque instantia neque futura neque forti
tudo neque altitudo neque profunditas neque creatura
alia poterit nos separare a caritate dei que est
in christo ihesu domino nostro. Augustinus ibidem in glosa
caritas hic dicta est rectissima animi affectio
qua nos coniungit deo: Tertio

Particula 3a

Quarto queritur qualiter timor excuset peccatum
et qualiter non excuset ¶ Videtur autem
Arg. 1m quod semper excuset timor qui potest cadere in constantem virum

ita q si aliqd facit vōe illi9 hōis q nō
imputat ei in pctm a deo. qr lex hūa
ne iustīe q exēplata est ad legē dīnā legislatōz
sicut dicit aug. in digesto veti 4o
libro sic Ad' vi metuve cū sit ratū nō
habeo ait ptor. vn m. q si aliqs vi
metuve cū cogit negaē fidē / deq nō debz
hrē ꝑ negato nec debet ei īputaī ꝑ pctō
et sic vi. q excuset ¶ Ad'. aug9 xm. 2m
libro de ciuitate dei / Pudicicia est vtq at
q nō amittit ꝑ corpis oppssioēz. cū ꝑ nō
amittit ꝑ corpis oppssioēz et vita corpis
melior sit q qdlibz tpale bonū / vi q vgo
aliq cui tyrang minat q opprimat eā
et defloret l' īficiat / potig debet sustinē
defloracioēz q īterfectioēz: et sic videt
q hōr aliqn excuset vgiēz a pctō deflo
racōis ¶ Ad'. in decreto ca. pa. / qōe pa. c. Co
sat. d'. q vim passg et ciuitg ac titg et re 3m
pugnās ab hēticī ordiatg / colore hz excu
sacōis. ibi d'. q vim passg et ciuitg ac
titg cedēs de ydolotito / colore hz excu
sacōis ¶ Cor hac de ca mlti mrēs In qt. Arg. 1m
passi sīt q celebrat ab ecclīa. Legit eni
q qdā mulier mat cū tribg filiabg q
capte ducebat ad corruptoēs. cū audi
rent se eē corrupēdas submisert se in aq
et celebrat ab ecclīa ¶ Dr 2o. macha. 2m
uo. de Eleazarō q fuit vng de seniōibg
scribaz et cōpellebat carnē suillā cō
ꝑpha dei mādūcaē. et sbdit ibi. At
ille glosā morte mag eligēs q odibile
vitā. rndit se velle ꝑmitti in īfernū.
et pulchra adiūxit vōēz. nā et si in pnti
eripi possu cedēs carnē gt legē eripi pos
su: s manū dei oīpotētī nz vivg nz mor
tug effugē possū ¶ De pt obuiā de su 3m
sāna qr an q deflorarēt a senibg: dixit
Melig est in sn ope īcidē in manū
vrās: q derelinqre legē dei mei ¶ Ad'. ddz Ad'. ptic. 3a
q cōis opīo est q qdlibz corpale bonū
sicut est integritas corpis in vgie dāno
sit supponēdū ꝑ vita retinēda: Ad
qdlibz spuale bonū (cū melig sit q qdlibz
corpale bonū) ꝑponēdū ē corpali bono
qd' est vita corpal: sicut mrēs fecisse
legiūt / Et ita itelligūt dcm augi. dicētis
eni q vgo nō ōsētiēs mēte oppssoi: si patiat
se opprimi metu mortis nichil pctat ¶ Ad Ad. 1m arg. i qt.
id q qd' obuiciūt de tribg puell' dicēt q ille
īgsidāte fecert sibiipis morte īferendo. Et
q d'. q celebrat ab ecclīa dicēt q nō est ꝑ
hoc q sibi morte tulert: s qr tm fuit sig
nū dilcōis in eis castitatis / q plg elegert
moi q turpit incestai. Et ita eti itelligūt
dcm hieon. q dicit q nēo debet sibi morte Ad. 2m
īferre ū in castitatis ꝑiculo ¶ Ad id qd' de
Eleazarō obuicit' dicēt q sec9 est qr ibi fuit
spuale bonū obiā sz legi dīne quā ꝑposuit
huāne vite ¶ Sil' dicēt de susāna q Ad. 3m
ibi eciā fuit spuale bonū sz fides thoi
quā debuit marito et hāc ꝑposuit ꝑicu
lo huāne vite. Et sic pz qn hōr excusat
et qn nō excusat :~

Deīn qr de amore male īflā Mēbrū. 2m
mate. Et qrit qo. s. ¶ Ad
sit ¶ Et vtz sp sit mortale: vl
aliqn veniale / et aliqn mortale: l aliqn

nullum peccatum ¶ Et utrum sit causa omnis peccati

Arg. 1.m — Ad primum proceditur sic. Videtur quod amor male inflammans sit amor sui vel in seipso vel in aliquo bono commutabili quod preponitur bono summo. Dicit enim Ugo super canticum xvi. sermone quod omnis peccati causa est amor mundi et superflus sui: talis autem amor est male inflammans: talis ergo amor radix est malorum que dicuntur male inflammans ¶ .2.m Item. Iac. p.o Unde cum Iacobus dicat capitulo .a. de tetorum. Deus enim temptator malorum est. ipse autem neminem temptat. unusquisque autem temptatur a concupiscentia sua abstractus et illectus. glossa inicialis. delectando vel consentiendo parit peccatum. glossa. producit in actum faciendo quod in corde conceptum est. peccatum vero cum consumatum fuerit generat mortem. glossa ut caro suavia querit sibi vel cum diabolus media viciorum immittit: ergo videtur quod amor sui et mundi sit amor inflammans et causa viciorum et peccatorum ¶ In contrarium Arg.m — Contra. contingit autem quod aliquis amat se ad deum et bene facit. quia dicit Augustinus quod quecumque amantur ad deum referenda sunt ut in deo et propter deum ametur in libro de doctrina xpiana. et hoc est uti et se et hoc mundo: et soli deo frui quia sic dilectionis finis in solo deo ponitur. et omnia alia ad eum referuntur: ergo dilectio sui non semper est amor male inflammans. ¶ Ro.o membri .2.i — Ro.o dicendum quod amor male inflammans est amor concupiscentie carnalis et mundane sicut dicit Iac. illiciens hominem ad malum et abstrahens a summo bono. et iste est causa omnis mali in homine sicut idem dicit. quia cum concupiscentia conceperit parit peccatum ¶ Ad arg.m in contrarium. — Ad id ergo quod in contrarium obicitur dicendum quod hoc non est amor sui secundum dei quando amatum ad deum refert et non diligit in eo nisi deum

¶ Cum autem aliqui dixerint quod triplex est amor sui. scilicet naturalis / gratuitus et viciosus ¶ Naturalis est quo quis naturaliter se diligit qui actus licet sit fortis / non / gratia formabilis tamen est / et nullum est peccatum: nec est amor ille ad malum inflammans / ¶ Gratuitus est / qui est formatus caritate et ordinatus ad deum: et ideo ille inflammat ad bonum non ad malum ¶ Viciosus vero est qui est amor concupiscentie carnalis vel mundane / carnalis concupiscentia infectus. et ideo ad malum inflammans dupliciter. quia id quod amat se scilicet et mundum / aut finem ponit dilectionis et sic amat super deum et peccatum mortale quia tunc non fruitur creatura / non creatore secundum Augustinum in libro de doctrina xpiana. omnis perversitas est uti fruendis / et frui utendis / Sic autem non ponit finem dilectionis in se / et in eo quod mundane diligit: secundum aliquantulum delectatur citra deum: tunc est veniale peccatum: quia non abstrahit licet aliquo modo illiciat dilectione carnali Et de his sufficienter in p.o libro tractatu de frui et uti disputatum et determinatum est:

Et sic etiam patet solutio ad ea que .2.o et .3.o quesita sunt scilicet Utrum semper sit mortale: vel aliquando veniale et aliquando mortale: vel aliquando nullum ¶ Ad id quod .4.o queritur dicendum quod iam supra determinatum est in p.o articulo istius tractatus ubi querebatur de duabus radicibus scilicet timoris et amoris ::

Questio .133. habet membra duo. — Deinde queritur de divisione que ponitur. p.a Ioh. .2.o Omne quod est in mundo aut est concupiscentia carnis: aut est concupiscentia oculorum: aut superbia vite. De ista autem divisione queruntur duo ¶ Primo utrum sit sufficiens divisio ¶ .2.o de

Mebrū. 1m
Arg. 1m

singul' mebris diuisiois:

Ad p^m videt^r q^d ista dis^io sit in nullo queniēs. Ois enī diuisio bō sub aliquo vniuoco cōi dat^r: si g^o ista dis^io oē qd est in mūdo aut est ocupia carnis et bō est: oz q^d ista tā ad aliqd cōe redu cat^r qd vni^ce pdicat^r de ipis: et vi^r q^d h^o nō sit n̄ ocupia q^z dicit augu^s libro de vera religiōe. Hoies huiut cupiditati triplici scz voluptatis vel spectaculi t excellētie. sed cupiditas voluptatis est ocupia carnis: cupiditas excellētie sup^bia vite: cupiditas spectaculi ocupia oculoz: g^o cupiditas siue ocupia est illud cōe ad qd oia ista tā reducūt ¶ Itē. math 26°. Orauit 3° .2m eūdē smonē. dicit glō ibidē. Est ocupia carnis oculoz et ābitio sclī. h^s tā sit ista expsse q^a a ihōe ponut^r: g^o vi^r q^d ista sb hoc cōi qd est ocupia otineat^r ¶ Itē .3m augu^s libro de doctrina xpiana. Cupiditatē voco motū ai ad fruēdū se ppio et qlibz corporeo nō ppt deū: sz tal' motu est cōis In otriū his tribz: g^o cupiditas est cōis his tribz. Arg.m ¶ Cōtā sicut otigit peccarē p ocupiscētiā: ita otigit peccarē p otēptū: et ostat q^d otēptu ad ocupiam reduci nō pt. q^z otēptu ē motu irascibil' poē: ocupia at ocupiscibil': g^o cū oia pctā sicut dicit glō. sub his trib^z otineat^r et nō oia pctā ad cupiditatē reducat^r: videt^r q^d cupiditas nō sit illud cōe sub quo ista tria otinet^r:

Ultⁱ^s vi^r q^d diuisio sit insuffitiēs. multa enī pctā sut q^a ad nullū istoz reduci pnt sicut pctm̄ ifidelitatis et pctm̄ scadali et pctm̄ ignorātie et pctm̄ timoris in quo homo reptitata et isolita exhorrescit sicut d^r augu^s Ad^o. mebri. 1. libro decīo ofessionū ¶ Ad^o. ad h^s oia est soluēdū est p glosā augi q^a ibidē est super illud oē qd est in mūdo. Nec dilcōes mūdi n^r sut n̄ hec tria qb^z oia vicioz gnā ophē dūt^r. Cōcupia carnis est desideriū oim eoz q^a ad voluptatē et delicias corpois ptinet vt cib^z pot^z cōcubitu et hmoi. Cōcupia oculoz est ois curiositas q^a fit in discēdis artib^z magicis et in otēplādis spectacul' turpi b^z in dmostrādis supuacuis acqrēdis q^z reb^z tpalib^z in dmostrādis viciis pxioz. Supbia vite est cū q^s se iactat in hoib^z in magnis faltis expetēdis. Ad hec tria victu est adā q^z cibū vetitū ocupiuit ex ocupia carnis: voluit scire bonū et malū ex ocupia oculoz: voluit eē sicut deu^s ex supbia vite. Hec tria vicit xps: q^z nō est captu amore panis ex ocupia carnis: de pinaculo descēdē noluit ex ocupia oculoz q^z hoc eēt temptāre deū vt tm̄ miraculū qd dā pdicaret: sup regna mūdi extolli noluit ppt supbia vite: ¶ Dicēdū g^o q^d dis^io hec bona et suffitiēs est. et sb hoc cōi qd est cupiditas otinet^r. Hz cupiditas trib^z modis otinet dicit ¶ P^{mo} enī d^r ocupiuitas ad peccādū ex oiginali pctō cāta et sic nō sumit^r hic put ē cōe ad ista tria ¶ S^{do} d^r ocupia ad delectabilia carnis ptinētia: et sic vtez nō pt eē cōe ad hec tria ¶ T^{io} d^r amor illicitu cuiuscūqz rei tpal et h^o sumit^r hic et sic cōe est ad hec tria. et sic oē pctm̄ fit ex ocupia. q^a enī otēnit

vnū ideo ꝯtēnit qꝛ amat alteꝝ. et q̄ scandalizat in hoc scandalizat qꝛ illicite ꝯcupiscit. et q̄ ignorat ideo ignorat qꝛ occupat͛ q̄busdā q̄ ꝯcupiscit ex q̄bꝰ īpedit͛ addiscē q̄ tenet͛ scire: ¶ Qualit͛ aūt oē pctm̄ reducat͛ ad ista tria tā in spūalibꝰ q̄ī in corporalibꝰ: ptꝫ ex glō an inducta ¶ Et ꝑ hoc ptꝫ so° ad totū:·

Ptic. 2. Arg. 1m

Mēbrū. 2.

. 2m

DUbitādo q̄r de singul' mēbris istiꝰ diuisionis. Et hoc est q̄rē q̄ pctā ad singula istoꝝ ꝑtinet. Licꝫ enī hoc valde expsse declaratū sit in glō inducta: tn̄ q̄dā dubia remanet. Et maxīe ꝑ illud qd͛ dcm̄ est de ꝯcupia oculoꝝ ad quā vt d͛ glō. ꝑtinꝫ studiū in magicis et nigromāticis q̄ eciā ab ecclīa ꝯdēpnata sūt:·

Pticula. 1.

Ptic. 3. Arg. m

QUeritur. g° vtꝝ eciā alia studia sicut in naturalibꝰ et geometricis et hmōi ad ꝯcupiscētiā oculoꝝ ꝑtineat ¶ Et vr̄. qꝛ nō

Arg. m

illa enī sūt laudabilia studia et mltū ꝯferūt ad sciam sacre scripture ¶ De hac

In ꝯtriū. Arg. 1m

Cōtra hoc

Dolo meb. 2. Ad 1a Ptic.

tn̄ q̄dā obicit͛ ex iūbsencie q̄ d͛ de geometricis. In tāta mete tpm doces me terā mēsurarē qn̄ meipsū ignō mēsurā. q̄si dicat. hoc supuacuū est: g° vr̄. qꝛ studiū in talibꝰ ꝑtineat ad ꝯcupiscētiā oculoꝝ

. 2m

sicut et in magicis ¶ Ad. baruch 3°. Filii agar exq̄sierūt sapiam q̄ de terra est, negociatores terre et thema et ꝯfabulatores et exq̄sitores prudētie et itelligētie: viā aūt sapie nescierūt nec ꝯmorati sūt semitas eiꝰ: vr̄ g°. qꝛ oīm taliū ꝯsitio ꝑtineat ad curiositatē siue ꝯcupiam oculoꝝ: eo qꝛ tales res supuacue sūt. dicit enī glō inducta qꝛ inuestigatō supuacua reꝝ ad nos nō ꝑtinētiū ad ꝯcupiam oculoꝝ ꝑtinet sicut inuestigatō ꝯsciē aliene et scire

Ptic. 2. Arg. 1m

VLtiꝰ q̄r. Qd ꝑtinꝫ ad vitā alienoꝝ:· ꝯcupiam carnis. Et dicit glō. qꝛ ea q̄ ꝑtinet ad gulā et luxuriā Et sic hoc lauta ꝑparatio ciboꝝ ꝑtinet ad ꝯcupiam carnis: q̄ tn̄ qn̄ fit cū īfirmitate nō videt͛ eē mala

. 2m

¶ Ad. coitꝰ cū sua ꝯiūge est ab aplō. p̄a. chorinth. 7°. Unusq̄sq̄ habeat suā ꝑp fornicationē vitandā. dicit glō. tn̄ videt͛ qꝛ hoc cū sit licitū et ꝯcessū: ad ꝯcupiam carnis nō ꝑtineat. qꝛ sicut d͛ math 7°. Nō pt arbor bona fructꝰ malos facē. nc̄ arbor mala frꝰ bonos facē:·

SImilit͛ q̄r de supbia vite. Ab illa aūt nō vr̄ oīa ī supbia et forte inanis glā. Inuidia g° et detractio et hmōi ad nullā istaꝝ radicū videt͛ reduci: cū tn̄ dicat glō supiꝰ inducta qꝛ iste radices sūt oīm maloꝝ q̄ sūt in mūdo ¶ Ad°. dicendū qꝛ oē malū ad has tres radices reducit͛ sicut dicit glō et veꝝ dicit ¶ Et qd p° obicit͛ de ꝯcupia oculoꝝ dicendū. qꝛ ꝯcupia oculoꝝ d͛ ꝯcupia quilꝫ sensuū et hoc ꝑp hoc qꝛ dicit augꝰ qꝛ visꝰ pn̄cipatū tenet in sensibꝰ: et ideo a ꝯcupia oculoꝝ ꝯplāq̄ ab aliis sensibꝰ denoiat͛. Unde oīs curiosa et supflua inuestigatio reꝝ ad sensꝰ iteriores l' exteriores ꝑtinētiū. d͛ reduci ad ꝯcupiscētiā oculoꝝ:

STudia tn̄ laudabilia et bonoꝝ sicut sūt studia libaliū sciaꝝ bona sūt: et ideo ad mala radicē nō ordinat͛. Sꝫ studia magoꝝ et nigromāticoꝝ qꝛ mala sūt et ab

superflua et ab omnia indicta / Et licet omnibus exterioribus non sbiarcat / tamen ymaginationi sbiaret quod dicitur sensus interior. Quia dicit Iuvenalis quod decem sunt sensus hominis: quinque exteriores: et quinque interiores. Exteriores sunt: visus auditus / odoratus / gustus et tactus. Interiores sunt: sensus communis / ymaginatio fantasia / estimativa / et memoria. De quibus dicit augustinus super genesim ad litteram xii° quod licet exteriores sint diversi: tamen ad interiores reducuntur omnes visus dicuntur. Et propter hoc etiam quadruplex visio in tres dividitur scilicet sensibilem ymaginariam et intellectualem: sicut idem dicit ibidem:

Ad 2a partem.

Ad id quod queritur / quod pertineat ad concupiscentiam carnis secundum fomentum sicut dicit glossa quod illa omnia que pertinent ad gulam luxuriam et homini continentibus matrimonialem in quo nichil est nisi solutio debiti ad hoc non pertinet / sed ad iustitiam: nisi esset sicut dicit hieronymus quod intentio bonorum matrimonium non habet nec fidem nec prolem non sacramentum continet / de quo dicitur in sententiis sexti pictagoricus quod ardentior amator proprie coniugis adulter est / ille scilicet qui nec modum nec finem servat / nec bona matrimonii

Quod autem de superbia videtur monstrum considerat: dicit et de invidia et detractione / et de his que ad invidiam pertinent / quod ad superbiam reducantur: dicendum quod reducuntur. Talia enim regie scilicet superbie species est invidia cum suis filiabus prout infra sequitur:

Ad 3a partem.

ad eam

Feria (?) inseudum est ad 3a distinctione que sic incipit Dicit etiam plurimi

longe aliter de peccato et actu sentientes In qua queritur ea que dicuntur in duobus capitulis primis. quere utrum peccatum in quantum peccatum sit a deo. Hoc autem continetur que dicuntur in tribus sequentibus capitulis quere utrum peccatum in quantum peccatum sit res aliqua:

Questio 134 habet membra duo:

membrum 1m

Argumentum 1m

Ad primum proceditur sic. In causis naturalibus sic est quod exemplatur sunt a causa prima quod idem presentia sua et absentia facit opposita sicut sol qui presentia sua illuminat / et absentia obtenebrat. cum ergo sicut dicit damascenus peccatum sit tenebra spiritualis in quantum peccatum est. sicut sol dominus presentia sua facit lumen gratie: ita absentia sua facit tenebras peccati: videtur ergo in quantum quod peccatum est tenebra / et in quantum est: a deo sit: quod magister expresse negat in littera. Item augustinus

2m

in 2° physicorum dicit quod idem est causa oppositorum. sicut gubernator presentia sua est causa salutis navis / et absentia periclitationis navis: ergo videtur sibi esse in deo et ex hoc sequitur ut prius

3m

Item quod est causa cause est causa causati secundum rationem physice: sed inegabile est quod deus sit causa voluntatis / voluntas autem causa peccati: ergo videtur quod deus sit causa peccati et in quantum peccatum est. quod augustinus dicit quod omne peccatum adeo voluntarium est: quod si non sit voluntarium / non est peccatum. Item 3°

4m

regum 22° capitulo: Quis decipiet nobis achab / Et dixit spiritus mendax. Ego decipiam. Et dixit dominus In quo decipies. Et respondit ei Ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum eius Et respondit ei dominus Egredere et fac ita: ergo videtur quod dominus ibi fuit causa mendacii / et ita etiam potest esse causa aliorum peccatorum. Item Romanos primo super illud tradidit illos deus in passiones ignominie. dicit fulgentius quod deus operatur in cordibus hominum ad inclinandum

5m